

Sygn. akt II Ca 1101/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Magdalena Bajor-Nadolska (spr.)

Sędziowie: SSO Elżbieta Ciesielska

SSR del. do SO Hubert Wicik

Protokolant: sekr. sądowy Karolina Chrapkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 1 grudnia 2015 r. w Kielcach na rozprawie

sprawy z powództwa Wspólnoty Mieszkaniowej ul. (...) w S.

przeciwko (...) S.A. Oddział w S.

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Skarżysku - Kamiennej

z dnia 1 czerwca 2015 r. sygn. I C 522/14

uchyla zaskarżony wyrok, znosi postępowanie w całości i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w Skarżysku-Kamiennej do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

II Ca 1101/15

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 1 czerwca 2015 w sprawie I C 522/14 Sąd Rejonowy w Skarżysku-Kamiennej zasądził od pozwanego (...) S.A. Oddziału w S. na rzecz powoda Wspólnoty Mieszkaniowej (...) w S. kwotę 20160 zł (pkt I) oraz kwotę 3425 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt II).

Sąd Rejonowy ustalił stan faktyczny z którego wynika, że w jednym z lokali w budynku przy ul. (...) w S. znajduje się stacja transformatorowa wraz z urządzeniami należącymi do strony pozwanej. Stacja została zamontowana po wybudowaniu budynku czyli ok. roku 1965. Od tego czasu jest nieprzerwanie użytkowana przez zakład energetyczny działający obecnie pod nazwą pozwanej (...) S.A. w L.. Nieruchomość, w której znajduje się stacja do 1991 r. stanowiła własność Skarbu państwa a następnie została przejęta przez Gminę S., która dokonała sprzedaży lokali, a ich właściciele tworzą obecnie powodowa wspólnotę mieszkaniową. Pismem z dnia 2 grudnia 2009 r. powódka wezwała pozwaną do zawarcia umowy najmu pomieszczenia zajmowanego przez nią na stację transformatorową. Pozwana odmówiła zawarcia umowy najmu, proponując zawarcie umowy użytkowania i jednocześnie odmawiając zapłaty kwoty żądanej przez powodową wspólnotę z tytułu bezumownego korzystania z pomieszczenia zajętego przez

stancję transformatorową. Kwota czynszu najmu za 1 m² lokalu zajmowanego przez pozwaną w budynku powódki wynosi 5,75 zł.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał powództwo za zasadne. Za nietrafny uznał podniesiony przez pozwaną zarzut zasiedzenia służebności, co zostało szczegółowo przeanalizowane w uzasadnieniu.

Apelację od wyroku złożyła (...) S.A. w L.. Zarzuciła:

- nieważność postępowania wobec braku zdolności sądowej po stronie (...) S.A. Oddział w S.,
- naruszenie art. 7 k.c. i art. 341 k.c. w zw. z art. 234 k.p.c. poprzez ich niezastosowanie w sprawie, a w konsekwencji pominięcie przy rozstrzygnięciu sprawy prawnie wiążącego domniemania dobrej wiary przy braku przeciwdowodu (dowodu na złą wiarę),
- naruszenie art. 6 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, iż pozwana powinna wykazać dobrą wiarę, w sytuacji gdy to powód powinien udowodnić złą wiarę pozwanej,
- naruszenie art. 172 § 1 i 2 k.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że w sprawie zastosowanie znajduje trzydziestoletni termin zasiedzenia,
- naruszenie art. 2 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 09.09.1990 r. o zmianie ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości poprzez jego niezastosowanie w sprawie i pominięcie daty uwłaszczenia państwowych jednostek organizacyjnych przy ustalaniu początkowej daty biegu terminu zasiedzenia służebności,
- naruszenie art. 224 § 2 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i zasądzenie rzecz powoda wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości za okres sprzed daty dowiedzenia się przez pozwaną, będącą w dobrej wierze, o wytoczeniu przeciwko niej powództwa.

W oparciu o te zarzuty wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i odrzucenie pozwu, ewentualnie o jego zmianę poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na rzecz pozwanej od powódki kosztów postępowania za obie instancje wg. norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację Wspólnota Mieszkaniowa (...)w S. wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenia na swoją rzecz od pozwanej kosztów procesu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna, o ile prowadzi do uchylenia zaskarżonego wyroku i zniesienia postępowania w sprawie.

Zasadny okazał się najdalej idący zarzut apelacji, dotyczący nieważności postępowania. W pozwie powódka jako stronę pozwaną wskazała (...) S.A. Oddział S.” (k.2). W kolejnych pismach procesowych również tak określała stronę pozwaną (k.56). Wyrok zapadł także przeciwko podmiotowi pozwanemu przez powódkę, a zatem przeciwko (...) S.A. Oddział w S.” (k.120). Taki podmiot po stronie pozwanej został wskazany w komparycji wyroku i od niego zasądzono należność dochodzoną pozvem.

Jak zasadnie podnosi apelująca, tak określona strona pozwana, stosownie do treści art. 33 k.c. i art. 301 i nast. k.s.h., nie ma osobowości prawnej, a zatem także zdolności sądowej (art.64§1 i 2 k.p.c.). W osobowość taką wyposażona jest spółka (...) S.A. w L.. Oddziały spółki (...) S.A. w L. nie są wyposażone w osobowość prawną. Do akt sprawy został złożony wypis z k.r.s., który wskazuje nazwę i siedzibę spółki oraz wymienia nazwy oddziałów, które nie są wyposażone w odrębną podmiotowość prawną. W tej sytuacji wyrok nie mógł zapaść przeciwko podmiotowi nie mającemu osobowości prawnej i zdolności sądowej.

Powódka w odpowiedzi na apelację wskazała, że posłużyła się prawidłową nazwą przedsiębiorstwa oraz, że w uzasadnieniu Sąd Rejonowy (...) S.A. w L.. Okoliczność ta nie może konwalidować treści wyroku. Brak jest też podstaw

do uznania zapisu w wyroku jako oczywistej omyłki lub niedokładności i do jej sprostowania, bowiem Sąd Rejonowy orzekł zgodnie z żądaniem pozwu, w którym wskazany był pozwany (...) Odział w S.". Niedopuszczalna jest zmiana po stronie pozwanej na etapie postępowania apelacyjnego wobec wyrażonego w art. 391§1 zd.2. k.p.c. zakazu zmian podmiotowych.

W ocenie Sądu Okręgowego nie ma jednak podstaw do odrzucenia pozwu, na podstawie art. 199 § 1 pkt 3 k.p.c., bowiem brak zdolności sądowej po stronie pozwanej jest w rozpoznawanej sprawie brakiem usuwalnym. Artykuł 199 § 2 k.p.c. uzależnia odrzucenie pozwu od bezskuteczności próby sanacji braku przesłanki w toku procesu. Zgodnie z jego treścią z powodu braku m. in. zdolności sądowej jednej ze stron sąd odrzuci pozew dopiero wówczas, gdy brak nie będzie uzupełniony. Na etapie wstępnego badania pozwu brak ten nie był jednak dostrzeżony i powódka nie została wezwana do usunięcia braków w zakresie zdolności sądowej strony pozwanej. Umknęło to również uwadze i sądu orzekającego i obu stronom procesu. Należy zauważyć, że pozwana prawidłowo reprezentowana w sprawie na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez Prezesa i Wiceprezesa Zarządu (...) S.A. nie podnosiła zarzutu braku zdolności sądowej po stronie podmiotu wskazanego w pozwie.

Z uwagi na to, że powódka wskazała w pozwie stronę nie mającą osobowości prawnej i zdolności sądowej oraz, że przeciwko tak określonej stronie pozwanej został wydany wyrok sądu I instancji, Sąd Okręgowy uznał, że zachodzi nieważność postępowania z przyczyny wskazanej w art. 379 pkt 2 k.p.c., która uzasadniała uchylenie wyroku i zniesienie postępowania w zakresie dotkniętym nieważnością oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Nieważnością było dotknięte całe postępowanie po wniesieniu pozwu z uwagi na to, że toczyło się z udziałem strony, która nie miała zdolności sądowej. W tej sytuacji rozpoznając sprawę ponownie Sąd Rejonowy w pierwszej kolejności podejmie czynności mające na celu usunięcie braku w zakresie zdolności sądowej strony pozwanej, a jeżeli brak ten zostanie poprawnie usunięty przeprowadzi postępowanie rozpoznawcze w oparciu o twierdzenia i zarzuty zgłoszone przez strony oraz zaferowane dowody.

SSR Hubert Wicik (del.) SSO Magdalena Bajor-Nadolska SSO Elżbieta Ciesielska